

**Uunga siunnersuut: Tarnimikkut napparsimasunik
nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqartarneq
pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq.**

pillugu

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini makku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunâjik, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Stine Egede, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Malene Vahl Rasmussen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqtigiit

Ulloq 16. maj 2019-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Tarnimikkut napparsimasut nammineersinnaajunnaarsinneqarsimasut aamma pinngitsaaliissummik nakorsarneqarnertut il.il. inatsisitigut inissisimanerat pitsanngorsarneqarnissaat siunnersuummi siunertarineqarpoq. Peqqinnissaqarfiup ataani suliffeqarfiinut unitsitsisarnermut, uninngatitsisarnermut aamma nakorsartittarnermut atatillugu pinngitsaaliisarnerup sukannerulerlunnissaa ersarinnerulerlunnissaalu piunasaqaataassasoq inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq.

Siunnersuummi tarnimikkut napparsimasut pillugit inatsimmi atuuttumi tunngaviusut ingerlateqqinneqarput, kisianni aammattaaq allannguutinik arlaqartunik ilaqarlutik.

Siunnersuummi periarfissaliissut pisariaqartoq pilersinneqarpoq, tassa nakorsat allat Dronning Ingridip Napparsimavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqarfianni nakorsaaneq

peqanngitsillugu pisuni arlalinni tarnimikkut napparsimasut pillugit aalajangiisinnaapput, taakkua tamatuma kingornatigut nakorsaannermit akuersissutigineqartussanngortillugit.

Tamatuma saniatigut pinngitsaaliilluni nakorsaatitortitsinermit nakorsaatinik toqqaaniarnermit sunniutit eqqarsaatigilluarneqarnissaannut tunngatillugu erseqqissaassutaasumik siunnersuut imaqarpoq.

Siunnersuut UPA 2019/208-tut saqqummiuteqqaarneqarpoq, siunnersuummili oqaaseqaatinut innersuussinermit kukkuneqarmat, siunnersuut utertinneqarluni saqqummiuteqqinneqarlunilu. Taamaalilluni siunnersuut UPA 2019/228-itut ilanngunneqarluni.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerneqarnermini inersuarmit tapersorsorluarneqarpoq. Suliarinninnerup nalaani inersuarmit apeqqutilliisoqarpoq. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnermini apeqqutit taakku ilanngupai.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ulorianaateqarsinnaanermut tunngassuteqartoq:

Ulorianaateqarsinnaanerup sukkulluunniit nakorsanit naliliivigineqartarnissaa, taamaattumillu qanoq tamatuma ingerlanneqarsinnaanera imaluunniit inuit ataasiakkaat tunngavigalugit oqaaseqarfigiuminaassinnaanera aallarniutigalugu ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Qanigisat tarnimikkut napparsimasunik silanngajaarsorinnittut siunnersuummi § 8 imm. 1 naapertorlugi nakorsamik aggersaasoqarnissaa siunertaralugu peqqinnissaqarfimmut attaveqarnissamut pisussaavoq.

Partiit akornanni suleqatigiinnermut tunngasoq:

Siunnersuummi oqaaseqaatini § 10-mi ima allassimavoq:

” Siunnersuummi § 10, imm. 3-mi Naalakkersuisut ingerlatsinikkut napparsimavimmut pinngit-saaliissummik unitsitsinermit periusissat pillugit sukumiinerusunik maleruaqqusunik aalaja-ngersaasinnaanerat tunngavissinneqarpoq. Taamaalilluni sukumiinerusunik maleruaqqusalior-toqassaaq qanigisat, Dronning Ingridip Napparsimavissuani tarnikkut nappaatilinnut Immik-koortorta qarfianni nakorsaanerup, nakorsap misissuisup, politiit aammattaaq napparsimaviup qanoq iliorlutik suleqatigiinnissaannut tunngatillugu, tassa inuup tarnimigut napparsimasup napparsimavimmut unitsinneqarneramut atatillugu pinngitsaaliissummik unitsitsinermit piuma-saqaatit eqqortinneqarnissaannut atatillugu. Suli piumasagaataavoq sumiiffinni oqartussaasut qanimut suleqatigineqarnissaat taakkununnga ilanngullugit politiit, naak politiit peqataanis-saanni Danmarkimi Justitsministeriaqarfik

aqcutigeqqaarneqartussaagaluartoq.”

§ 12-imut oqaaseqaatini taamatutaaq oqaatigineqarpoq.

Siummut oqaaseqaatini imm. 2.6-imi angerlareermermi malinnaaffiginninneq pillugu ima allassimasoqarpoq:

”Napparsimavimmit angerlartinneqarnermut atatillugu isumaqatigiissut imaluunniit ataqtatigiis-saakkamik pilersaarut napparsimasup maanna siunissamilu nakorsarneqarnissamut isumaginninnikkullu pisariaqartitaanik neqeroorutinik imaqartariaqarpoq. Taamatutaaq nakorsarneqarnissamut tunngasutigut tulluartunik neqeroorutinik oqartussaasunik pineqartunik il.il. siullermik ataatsimiinnissamut ullua nalunaaqutaalu ilanngullugit aammattaaq ilanngunneqartariaqarput. Taamatullu isumaqatigiissut equutsinneqanngippat kina malinnaaffiginninnissamut akisussaasuunersoq kinalu qisuariassanersoq allassimasariaqarput. Kiisalu isumaqatigiissummi allassimasariaqarpoq qaqugu isumaqatigiissut taamaatinneqassanersoq qaqugulu naliliivigineqassanersoq.”

Napparsimasumik pinngitsaaliilluni unitsitsinermit atatillugu illuatungeriit qanoq akuutinneqarsinnaaneri pillugit maleruagassatut aalajangersagassatut siullertut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Napparsimasumut tunngatillugu suleqatigiittoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartillugu, illuatungeriinnik attuumassuteqartunik isumaqatigiissuteqartoqarnissaa, matumani immaqa kommunit aamma qanigisaasut kiisalu illuatungeriit taakku neqeroorutinut piffissaliunneqartunut malitseqartitsisoqarnissaa aappaatut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Napparsimasut nanginnissaminnut ulorianartorsiortunut isumaqatigiissutit taakku malinnaatitsinissamut qulakkeerinnittut taamaalilluni isumaqatigiissutit aamma pitsaaliuinermit siunertaqartut pingajuattut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq.

Napparsimasumut tunngatillugu suleqatigiinnermi sulisut nipangiussisussaataitanerat tamatigut atuuttarmat taamaattumillu ilaqutaasunik akuutitsinermit napparsimasup akuersitissimanissaa pingaaruteqartoq Tunngaviusumik ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq.

Katsorsarneqarnissamut toqqaanermi suleriutsinut tunngasut:

Oqaaseqaatini § 14-imi ima allassimavoq:

” Siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq saniatigut sunniutit allat amerlassusiat pingaartinneqanngitsaq, kisianni pinartunik saniatigut allanik sunniutaasa amerlassusii pineqarlutik. Pinartunik saniatigut allanik sunniutai pillugit ilanngussinermit napparsimasup katsorsartinnermi nalaani pisariaqanngitsunik pinartunut ajoqutaasinnaasunut illersorneqarnissaa

ujartorneqarpoq. § 14-imut ilanngussap taamaalilluni nakorsaatit napparsimasunut peruluutaasumik sapinngisamik annikinnerpaamik ajoqusiisinnaasut atorneqarnissaat qulakkiissavaa. Nakorsaatinut misilittarneqarsimasunut tunngatillugu nakorsaatissat ilisimaneqarluareersut pineqarput, uani ilanngunneqareersut Sundhedsstyrelsens Specialitetsregisterimi, tak. Lægeforeningens Medicinfortegnelse og Lægemiddelkataloget. Nalinginnaasumik annertussusiliinermi pineqarpoq nakorsaatitortitsinermi malittarisassat lægemiddelfortegnelsenimi (nakorsaatit allattorsimaffianni) allassimasut kiisalu pitsaasumik nakorsatut sulinertut ittoq malinneqassapput. Immikkut annertunerusumik annertussusilinnik nakorsaatitortitsineq taamaalilluni pissusissamisuunngilaq. Napparsimasunik pinngitsaaliissummik nakorsaatitortitsinermi nakorsaatit sivisuumik sunniuteqartartut aallarniutigalugit nakorsaatit atorneqartariaqanngillat nappaatip suussusia tamakkiisumik paasineqanngippat, aamma napparsimasut katsorsartinnertik qanoq qisuariarfigissaneraat ilisimaneqanngippat. Kisianni nakorsaatit sivisuumik sunniuteqartartut nappaataasa suussusiannik paasisaqarluarsimanikkut katsorsaannermut akuerineqarsinnaapput napparsimasut kingumut napparsimaqqilersimanerat pissutigalugu pinngitsaaliissummik unitsinneqarsimappata.

Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfimmit akissuteqaammut tunngatillugu ima allassimasoqarpoq:

”Siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq nakorsaatit saniatigut sunniutigisartagaasa qanoq amerlatiginerat aalajangiisuunngitsoq, kisianni akerlianik nakorsaatit saniatigut sunniutaasa peruluutaasut qanoq amerlatiginerat. Nakorsaatit saniatigut annertuumik sunniutigisartagaasa ilanngunneqarneranni napparsimasoq nakorsartinnerup nalaani annertuumik persaqusersorneqarnissaanut illersorniarneqarpoq. Taamaalilluni § 13-imi ilanngunneqartup qulakkiissavaa nakorsaatit atorneqartut napparsimasunut sapinngisamik annikinnerpaamik akornusiinissaat. Nakorsaatit saniatigut sunniutaannut sapinngisamik pitsaanerpaamik sunniuteqarnerannut naleqqiussineq piviusumik nakorsat suliatigut oqimaalutassavaat, kisianni nakorsaatit arlallit toqqarneqarsinnaaneranni siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq, pingaaruteqartoq tassaasoq nakorsaammi saniatigut sunniutaat peruluutaasut amerlassusiat; imaanngitsoq nakorsaatit saniatigut sunniutaasa katillugit amerlassusiat.”

Tarnikkut eqqarsartaatsikkulu napparsimasut peqaqtigiiffiat Sugisaaq tusarniaannermut akissuteqaamminnut atatillugu ima oqaaseqarput:

”Taamatuttaaq paasilluarparput aamma taperserlugu nakorsaatinik napparsimasumut sapinngisamik ikinnerpaamik saniatigut peruluutaasartunik sunniuteqartartunik atuisarnissaq. Uagut isumarput tassaavoq tarnimikkut napparsimasunik nakorsaasarnerni annertunaarlugit nakorsaatitortitsisoqannginnissaa imaluunniit kukkusumik nakorsaatitortitsisoqannginnissaa.”

Inatsit naapertorlugu napparsimasumik katsorsaannermi, pineqartumi ilisimatusarnermi paasisat nutaat tunngavigalugit napparsimasup katsorsarneqarnera ingerlanneqassaaq, tak. pineqartumut tunngassaaq, nakorsap naliliisinaanera tunngaviussapput, kiisalu nakorsap suleriaasaa

pitsaasoq malinneqassalluni. Tamatumunnga atatillugu Tarnikkut Eqqarsartaatsikkullu Napparsimasut Ilaqutaasalu Peqatigiiffiata Sugisaq-p oqaaseqaataa ataatsimiititaliamit toqqissisimanartinneqarpoq, tassa napparsimasut aamma katsorsarneqartarnertik naammagisimaarmassuk.

Peqqinnissaqarfimmi nukissaqarniarnermut tunngasut:

Naggasiullugu ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq inatsisitigut tunngavissat kisimik atorneqanngisaannassammata. Napparsimasut inatsimmi pineqartut oqimaassinnaapput aammalu napparsimasut sulisullu, sulinermi pissutsit pitsaanngitsut kingunerisaanik namminneq napparsimalersinnaasunut, peqqinnissaqarfiup suliassat suliakkiunneqarsimasut kivissinnaasariaqarai aalajangiisuulluinnarpoq.

Siunnersuutip kingunerisassai allat.

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserineqartut, ataatsimiititaliamit ilanngullugu maluginiarneqarpoq.

Tusarniaanerup ingerlanneqarnera.

Inatsisissatut siunnersuut pillugu tusarniaaneq ingerlanneqarsimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, tusarniaanermullu akissutigineqartut qujassutigalugit.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuut ilusimisut iluseqartillugu akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissumilu allassimasunut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Stine Egede
Siulittaasup tullia

Laura Táunâjik
Siulittaasoq

Karl-Kristian Kruse

Malene Vahl Rasmussen

Mikivuk Thomassen

Aqqa Samuelsen